

1962 NOV 4

Vasárnap, 1962. november 4.

Magyar

1000 lakás keresi a telkét

A városrendezés feladataiba vonják be a Hazafias Népfrent műszaki bizottságát

Mi lesz a főváros belső területeinek rendezésével, az üres telkek beépítésével? Tűzfalak és foghíjak címmel az elmúlt év augusztusában foglalkozott a Magyar Nemzet, a fővárosi lakásépítés feladatát érintve. Budapest exponált belső részein még megmaradt tűzfalak és foghíjak problémáival. Az elmúlt évek alatt sokat javult a helyzet. Az utolsó három évben Budapesten 38 093 lakás épült, új lakótelepek keletkeztek, a belső területek foghíjai sok helyen eltűntek. Büszkéek vagyunk a Kerepesi úti, a Nagy Lajos király úti, a József Attila lakótelepi, a lágymányosi, a csepeli Csillag-telepi új lakónegyedekre. A házaskép nemcsak az új lakóházak, hanem a meglévőket is. Ezt állapítja meg az elfogulatlan szemlélők és sok külföldi turistának is ez a véleménye.

Említsük meg mindjárt a két osztrák vendégművészt, aki a múlt heti budapesti futballmérkőzésre jött fővárosunkba. Az egyik építész, a másik freskófestő. Végigautózták a várost és Budapest mindenétől nagyon tetszett nekik. A szállodai, éttermi készsége vendéglátás, a lüktető élet, Budapest fekvése, elrendezése, az új épületek.

A megszabású fővárosi lakásépítési program megvalósításában az állami kölcsönön felépülő örökös lakások is fontos hely jut és intenzíven hozzájárulnak a városkép gazdagításához. Példáink említhetjük a Múzeum körúton, a Mártírok útján, a Frankel Leó utcában, a Maros utcában, a Belvárosban: a Károlyi Mihály utcában, az utóbbi időben létesített örökös lakások házakat. Sok csúnya tűzfal, városképet rontó grund tűnt el ily módon.

Több lakást, kevesebb nehézséggel

Hiba lenne, ha a hazai dícséretetek és külföldi elismerések fényében sütkéreznénk és nem vennénk vizsgálat alá, mit kell még tennünk a lakásépítés gyorsítására, hogyan lehetne még több lakást építeni Budapesten. A Magyar Szocialista Munkáspárt budapesti párttervezésében, a pártbizottsági bizottságában is foglalkoztak ezzel a kérdéssel. A Budapesti Pártbizottság negyventagú bizottságot küldött ki a lakáshelyzet és a lakásgazdálkodási rendszer megvizsgálására. »A bizottság körültekintő vizsgálatok és elemzések alapján úgy látja, hogy a harmadik ötéves tervben Budapesten mintegy 80-85 ezer lakás építésének nincs minden feltétele biztosítva. A lakásépítés, a tervezés, a beruházás és a kivitelezés munkáját jobban össze kell hangolni» — állapította meg a szakemberekből és politikai vezetőkkel álló bizottság. Ehhez a megállapításhoz a magunk részéről még hozzátesszük: a második ötéves tervben Budapesten még építendő örökös lakások tervezése, helykijelölése és kivitelezése elé is nehézségek toronyosulnak sok esetben. Hangsúlyozni szeretnénk, hogy különösen a helykijelölés, telekátadás körül mutatkoznak zavarok, bizonytalanságok a fővárosi tanács

és az Országos Takarékpénztár között.

A főváros belső pontjain, a belvárosi exponált helyeken még mindig tekintélyes számban található beépítetlen telkek, amelyeket az OTP többször kért örökös lakások céljára. Három utca — az Akadémia, Arany János és Tükör — határolja és jobb híján az Élelmezésiügyi Minisztérium használja sporttelepnek már évek óta. Ezt is hiába kéri az OTP.

Nincs már korridor, de telek sem

A József nádor téren, szemben a Pénzügyminisztériummal, évek óta autóparkoló helynek használnak egy nagyobb telket, amely jelenleg építőanyag raktár. Az OTP az elmúlt évben olyan kikötéssel kapta meg ezt a telket, hogy öt méter széles sávot kell hagyni a szomszédos Legújabbkori Történelmi Múzeum épülete és a leendő lakóház között, hogy a műemlék épület a környezetből jobban kiemelkedjen. Hosszas vita után a fővárosi tanács illetékes osztálya elállt az ötméteres korridorról és a tervezést már így folytatta meg az OTP. A legújabb fejlemény: mégsem adják az OTP-nek, más objektum kerül a telekre.

A folyamatos lakásépítés előkészítési munkálatait az ilyen utólagos döntések, visszavonások természetesen nehezítik. Sajnos, az utóbbi időben nem csak a telkek, hanem növekedtek az ilyen utólagos határozatok.

Ez év júliusa elején az OTP vezérigazgatója és a fővárosi tanács főépítésze megállapodást írtak alá. A fővárosi tanács kijelölte azokat a telkeket, ahová az OTP 1965-ig lakóházakat építhet. Négy hónappal később váratlan fordulat következett be: október 13-án több telek átengedését visszavonták.

A fővárosi tanács listájában szerepelt a Városmajor utca 64. számú telek, amelyen az OTP kezdeményezésére elkezdődtek a földmunkálatok, a tervezések. A fővárosi tanács az engedélyt nemrég azzal vont vissza, hogy a telekre kutatóintézet kerül. Felteszük a kérdést: elég alapos-e a fővárosi tanács döntése, ugyanis szemben két általános iskola, egy óvoda, a leendő kutatóintézet tőrszomszédságában a »szívkórház«, átellenben pedig egy szociális otthon működik. Feltétlenül szükséges-e, hogy ilyen környezetbe kerüljön mégis a kutatóintézet, nem lenne-e helyesebb mégis lakóházat építeni?

A Vízivárosban több foghíj beépítésétől kellett utólag eltekintenie az OTP-nek, mert a telkeket mások kapják meg.

A Népstadion úton — volt Vorosilov út — korábban öt telket jelöltek ki örökös lakások céljára, a legújabb határozat: diplomatanegyed lesz ez a hely. Örökös lakások ne épüljen. A példákat nem soroljuk tovább, csak a végső konklúziót: az Országos Taka-

réképítész 800-1000 lakásnak nem tud helyet biztosítani ez idő szerint Budapesten, vagyis 1965-ig ennyivel kevesebb lakás épülhet, mert a fővárosi tanács időközben a telekjuttatást visszavonta.

Széles körű vitákat a döntések előtt

Kétségtelen, hogy a telek átengedések szoros kapcsolatban vannak a városrendezési feladatokkal. A foghíjak beépítése, a városrendezési feladatok elvégzése nagy felelősséget kíván. Sokrétű, bonyolult és hosszútávú munka a városrendezés, mert sok szempontra: a közlekedés várható alakulására, gépkocsiparkoló helyek kijelölésére, városrészek kialakulására stb. kell figyelemmel lenni.

Mit kellene tenni, hogy a telek átengedése, a tűzfalak eltüntetése, a foghíjak beépítése gyorsabb ütemben haladjon, hogy több lakás épüljön az elkövetkezendő években, kevesebb huzavonával?

Helyes lenne, ha a városrendezési feladatok előtt szak- és társadalmi vitákat rendeznénk. A szakemberek a lakosság meghallgatása, a javaslatok, vélemények mérlegelése alapján hoznának döntést. Javasoljuk, hogy a Hazafias Népfrent műszakiakból álló bizottsága és a Magyar Építőművészek Szövetsége bevonásával kezdődjék széleskörű vita a városrendezésről. Az együttes munka lendületet adhat az ügynek, előbbre tudja vinni a széles tömegeket érintő problémák megoldását.

Vig István